

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет ветеринарної медицини**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної наукової конференції

«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я-2026»

24-25 вересня 2026 р.

м. Київ

«Єдине здоров'я – 2026»: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 24-25 вересня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 275 с.

ISBN 978-617-8928-88-9

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: фундаментальні питання ветеринарної медицини; актуальні питання незаразної патології тварин; актуальні питання заразної патології тварин; студентська наука.

Розраховано на науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, хімічних лабораторій, науковців, спеціалістів установ та компаній ветеринарного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Відповідальний за випуск: В.А. Томчук

тварин, таких як спондиліоз і дисплазія кульшових суглобів — появу початкових стадій остеофітогенезу в тварин ювенального віку одразу після завершення фази активного росту. Рання рентгенологічна ідентифікація мікронестабільності сегментів кардинально змінює парадигму ветеринарної ортопедії, зміщуючи фокус із паліативного лікування незворотних анкілозів і дегенерацій суглобових поверхонь у геріатричних пацієнтів на ранню превентивну профілактику у ранньому онтогенезі.

Висновок. Цифрова променева діагностика є високоефективним, самодостатнім і раціональним інструментом, яка у тісному поєднанні з ретельним ортопедичним та неврологічним оглядом дозволяє максимально точно стадіювати дегенеративні зміни апарату руху та вчасно ініціювати комплексні заходи для зупинки прогресування патологічного процесу.

УДК 619:616.381-002-07:636.8

МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНА ВЕРИФІКАЦІЯ FCoV У ВИПІТНІЙ РІДИНІ КОТІВ ЗА ПІДОЗРИ НА ІНФЕКЦІЙНИЙ ПЕРИТОНІТ

Тєор В.С., аспірантка; Царенко Т.М.,

кандидат ветеринарних наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Коронавірус котів (FCoV), збудник інфекційного перитоніту котів (ІПК) генетично мінливий, тому інформативність ПЛР залежить від типу матеріалу і від обраної геномної мішені. Консервативна 3'-UTR ділянка придатна для широкої детекції FCoV, субгеномна мРНК М-гена характеризує транскрипційну активність вірусу, а мультиплексна ПЛР на ділянку S-гена дає змогу одночасно проводити детекцію та генотипування (Soma, 2016).

Метою дослідження було апробувати та оцінити інформативність застосування ПЛР-систем до різних ділянок геному FCoV для детекції вірусної РНК у випітній рідині котів з підозрою на ІПК.

Було досліджено 22 зразки випітної рідини, отримані у 2026 р.: 11 від котів з клінічною підозрою на ексудативний ІПК і 11 від котів з іншими захворюваннями з асцитом. Після ізоляції сумарних нуклеїнових кислот та синтезу кДНК послідовно застосовували: вкладену ПЛР до консервативної 3'-UTR з очікуваним продуктом другого раунду 177 п.н.; класичну ПЛР субгеномної мРНК М-гена з ампліконом 295 п.н.; вкладену мультиплексну ПЛР S-гена для диференціації FCoV типів I та II з продуктами 360 і 218 п.н. відповідно (Addie et al., 2003; Soma, 2016). Два амплікони типу I секвенували за Сенгером і аналізували в MEGA 12.1.2.

За 3'-UTR вкладеною ПЛР FCoV виявили у 12 із 22 проб, у всіх 11 зразках від котів з клінічною підозрою на ексудативний ІПК та в одному зразку від кота з первинним діагнозом лімфоцитарного холангіту. Вкладений формат підвищує можливість детекції за невеликої кількості матриці, а консервативність 3'-UTR зменшує ризик втрати різних варіантів

FCoV. Водночас така реакція встановлює наявність вірусної РНК і сама по собі не є специфічним підтвердженням ІПК.

У всіх 12 FCoV-позитивних пробах отримано 295-п.н. продукт субгеномної мРНК М-гена. Це свідчить про транскрипційну активність FCoV у досліджуваному матеріалі і є біологічно інформативнішим, ніж проста детекція геномної РНК. Проте субгеномна мРНК не повинна трактуватися як самостійний абсолютний маркер ІПК, оскільки реплікативно активний FCoV може бути виявлений і поза контекстом клінічного ІПК (Simons et al., 2005).

Вкладена мультиплексна ПЛР S-гена дала 360-п.н. амплікон FCoV типу I у всіх 12 попередньо позитивних пробах, 218-п.н. продукт типу II не виявляли. Це підтвердило працездатність ПЛР системи із кДНК вірусу FCoV на досліджених локальних зразках.

Важливим обмеженням S-ген-орієнтованих тестів є мінливість відповідної ділянки геному. Barker et al. (2017) описали гістологічно та імуногістохімічно підтверджений випадок ІПК, у якому стандартна RT-qPCR була негативною через зміни у ділянках зв'язування праймерів і зонда, тоді як альтернативні праймери дозволили виявити РНК FCoV. Необхідність регулярної переоцінки праймерних систем додатково підкреслює рекомбінантний FCoV-23, пов'язаний з епізоотією ІПК на Кіпрі, для геномного аналізу якого після отримання первинної консенсусної послідовності було сформовано нову схему праймерів (Attipa et al., 2025). Отже, опубліковані ПЛР-системи потребують періодичної *in silico* та лабораторної перевірки щодо сучасних польових варіантів.

Секвенування двох епідеміологічно не пов'язаних ампліконів підтвердило їх належність до FCoV типу I. Консенсусні послідовності довжиною 350 і 349 нуклеотидів депоновано у GenBank як FCoV Kyiv-1 (PZ810242) і FCoV Kyiv-2 (PZ810243). Попарна ідентичність після обрізання праймерних ділянок становила 90 % (289/320), K2P-відстань $0,1364 \pm 0,0386$ заміни на сайт. Отже, навіть два ізоляти одного типу, отримані паралельно в одному дослідженні невеликої вибірки, були генетично відмінними в аналізованому фрагменті S-гена, що підтримує необхідність ширшого секвенування локальних FCoV.

Таким чином, 3'-UTR ПЛР доцільна для широкої детекції FCoV, субгеномна мРНК М-гена додає інформацію про транскрипційну активність, а S-ген забезпечує типування.

Внутрішньолaboratorна апробація підтвердила практичну застосовність цих підходів на локальних зразках отриманих у м. Київ у 2026 році, але також окреслила межі їх інтерпретації.

Подальші дослідження мають включати пошук та використання у дослідженнях підтвердженого контрольного зразка FCoV типу II, для остаточної апробації ПЛР протоколу генотипування за S-геном, більшу кількість ізолятів для апробації методу, аналіз відповідності праймерних ділянок сучасним послідовностям, секвенування повного S-гена та, за можливості, повного геному локальних ізолятів FCoV.

Література

1. Soma T. Feline Coronavirus RT-PCR Assays for Feline Infectious Peritonitis Diagnosis. *Animal Coronaviruses*. 2016. P. 161–170.
2. Barker E.N. et al. Limitations of using feline coronavirus spike protein gene mutations to diagnose feline infectious peritonitis. *Veterinary Research*. 2017. 48:60.
3. Attipa C. et al. Feline infectious peritonitis epizootic caused by a recombinant coronavirus. *Nature*. 2025. 645. P. 228–234.
4. Simons F.A., Vennema H., Rofina J.E., Pol J.M., Horzinek M.C., Rottier P.J.M., Egberink H.F. A mRNA PCR for the diagnosis of feline infectious peritonitis. *Journal of Virological Methods*. 2005. Vol. 124, No. 1–2. P. 111–116.

УДК 619:616.34:636.8

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ТЕРАПІЇ СТРЕС-ІНДУКОВАНОГО ІЛЕУСУ У КОТА (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)

Тішкіна Н. М., кандидатка ветеринарних наук, доцентка

Семьонов О. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Рустамова К. Т., здобувачка 6 курсу факультету ветеринарної медицини

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Стрес-індукований ілеус у котів є функціональним порушенням діяльності шлунково-кишкового тракту (ШКТ), що виникає під впливом гострих або хронічних психогенних чинників [1]. Патологія супроводжується пригніченням моторики кишечника, порушенням його евакуаторної функції та загальним погіршенням стану тварини [2]. Точна діагностика вимагає комплексної оцінки клінічних ознак, лабораторних показників і методів візуалізації для диференціації з механічною непрохідністю та виключення хірургічної патології

Мета роботи. Описати клінічний випадок, ультрасонографічні та рентгенологічні критерії діагностики, а також оцінити ефективність комплексної терапії при стрес-індукованому ілеусі у kota.

Матеріали та методи. Дослідження проводили на базі ветеринарного центру «Lapavet» (м. Дніпро) та кафедри клінічної діагностики та внутрішніх хвороб тварин Дніпровського ДАЕУ. Об'єктом дослідження слугував кастрований кіт Логан породи девон-рекс віком 5 років. Проводили збір анамнезу, клінічний огляд, загальноклінічні аналізи крові й сечі. Візуальну діагностику органів черевної порожнини здійснювали шляхом оглядової рентгенографії та ультрасонографії.

Результати досліджень. Тварина надійшла зі скаргами власника на анорексію, періодичне блювання, відсутність дефекації протягом двох діб і загальне пригнічення. Тригером слугував гострий стресовий чинник — потужний вибух поблизу місця утримання.